

SKOVIR

LETO II. LJUBLJANA, DNE 23. MARCA 1929. ŠTEV. 6.

Izhaja vsako drugo soboto. — Stane četrtletno 10 Din itd. — Posamezna številka 2 Din.
Za inozemstvo letno: za Ameriko 1 dolar, za Francijo 25 frankov, za Nemčijo 4 marke.
Pisma za uredništvo in upravnništvo na: Ljubljana, poštni predal 279. Ček. račun št. 10.995.

POMLADNO BRSTENJE.

«Vidiš, Bogdan, tale beli teloh je podoba moje ljubezni do tebe.»
«Po svoji belini ali po svojem strupu?»

GORK SONCE, NAŠA FILMSKA ZVEZDA, ŠTERNALE, GRAMATKA IN PUDOBNE RČI.

Iz gorkim soncam k nam je Ita Rina
pršlá spet na pezuh z Brlina.
Ta veliko reč vse cajtnge zdej maja
in za prijatlstu se jejn pehaja.

K vržena pulitka je za plot,
mal pisat ma ta cajtngarski rod,
zatú tud Ita Rina nej trpi,
kulone cajtnge prazne nej povni.

Nektere cajtnge si sploh pomagat znaja,
občinstu več besede proste daja.
Tku luctu zdej v Iblan ud Šternale
puvedal gspodom vse je, kar im gre.

Tku edn, a ta druh drgač spet prav,
de Šternale putrebn je puprav.
A johmani vsi za pečjo sedeja,
ku mumje egipčanske vsi movčēja.

Sej pravm, luctu préveč telegentn,
pu mojm mišlejn pisat zna prešmentn,
k kunštné rči napiše tku lepo,
de je človék pr src véas kar hudo.

Pa že sa tukej žleht umes lde,
k pravja, ta narveč de je gorjé,
k se pisat tud ta preveč kšajt učeja
in kunšti tavžent v glave si napheja.

A pol, k kunšti vsh želoc ne zmaga,
slabost jh prime in pa kislá zgaga:
čez mečēja mudrosti na papir.
Tku pravja tist, k maja rad špetir.

Zakva le pisat vsak b tku ne smov,
kot Boh frštónd mu je po soj nardóv.
Sej demokracja vlada zdej pusod,
nbeden več nad družimi ni gspod.

Kot zadně že rečen, sluvenska špraha
še zmiram ni deležna sojga gmaha.
Res, prov je, če puve kak advokat,
de ně gramatkar nima za čvekat.

Kdor ve gramatka, žihr kar movči!
Nas, Krajncov čvrstih, trma se drži.
Kdor čista nam u ksiht resnica blekne,
mem facanetlna se revež vsekne.

Tud jest debata véasi tašna pelem,
u sojem malnu kolobocje melem.
Debata vsaka gvišn jest zgubim,
ku h konc pu buč jh iz pestjo dobim.

Pa kvab za ně si lomu soja glava,
gork zdej sonce nam nad glavam plava
in deklce tku čudn se držēja,
na viža nam pusebna se smejeja.

Še clo za mana, k sm le pukveka,
uzre se kašna stara aputeka.
A jest prec pljunem za presneta sraka,
men bolj ušéč pač mlada bla b spaka.

Ku ně ne grata iz lubeznijo,
je men učas pr src res tku hudo,
de prec naložit grem ga v uštarijo
in pol pu gasah pelem polomijo.

Vsak Krajnc na praznk more se nažehtat,
če sovdov ni, si morš jh it najehtat,
de pol ku ps za plotam vse ublajaš,
jutrajna zarja v grabn h konc ubhajaš.

Zdej praznkov ne bo še zmajnkjal kmal,
še boma žeja strašna zalivál.
Jest pesm pač skor zmiram tku neham:
vso čast navadam krajnskim kroftnim dam.

ZOOLOGIČNO ČUDO.

«Milan, ti si pravo zoologično čudo.»

«Na kak način?»

«Tvoja opica, ki jo prineseš vsak večer iz gostilne, se vsako jutro redno spremeni v mačka...»

Pravi vzrok.

V restavraciji «Zelena vrana» stoji pikolo ob steni in se na vso moč reži. Neki gost ga začuden vpraša: «Povej mi vendar, zakaj se toliko hahljaš.»

Pikolo: «Kva ne vite colkelnarja, koku se čoha po vsem teles!»

Gost: «Pa zakaj se ti zdi to tako smešno?»

Pikolo: «Ku vem, zakva ga srbi. Veste, snoč sm natrosu jukpulfra kasirk v postelja...»

Bon ton.

Pri kosilu. Dve dami, nasproti gospod. Ena dama po nezgodi rigne s široko odprtimi usti.

Druga dama (olepšujoče): «Oprostite, gospod, moja prijateljica ima, žal, to bolezen: posledica bolnega želodca. Mislim, da ste že kaj opazili...»

Gospod: «No, hvala, nisem tako globoko pogledal...» Kakadukalo.

Predrznik.

Stari Mohovt je šel nakupovat blago v Ljubljano. V trgovini sta ostala samo mlad, čeden pomočnik in Mohovtova še mladostna ženka, za flirt kljub svoji obilnosti ali morda baš zaradi tega prav uvaževanja vredna.

Pomočnik je kmalu po odhodu gospodarja opazil, da se gospodarjevi ženki včasih prav sumljivo zaiskrijo oči. Kratko malo, takoj naslednjega večera je vprašal pomočnik gospo, če bi ga hotela imeti za ljubimca.

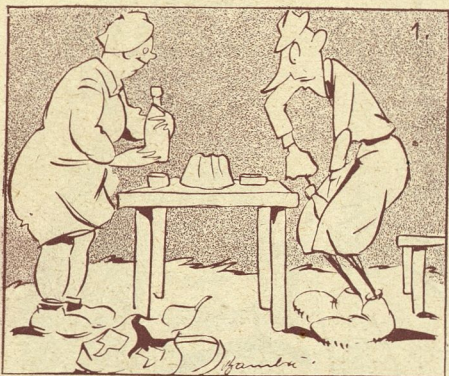
«Takšna predrznost! Kaj pa mislite, mladi mož!»

Pomočniku je bilo žal, da se je podal v to avanturo. «Sedaj bom ob službo. Pa takih služb je dovolj», si je mislil ter rekel: «Veste, gospa Mohovtova, vprašam Vas pa vendarle lahko. Če nočete, mi enostavno povejte, pa bo zadeva pri kraju!»

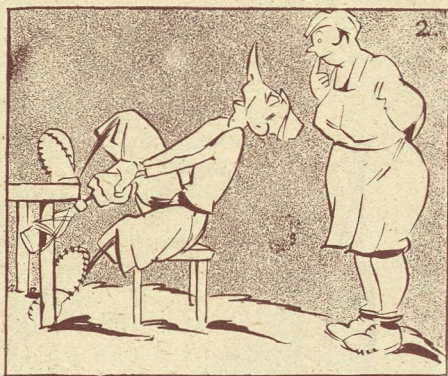
«Saj nisem rekla, da nočem, predrzno pa je vendarle bilo», je menila nadebudna ženka.

ZGODBE KUHARICE MICE

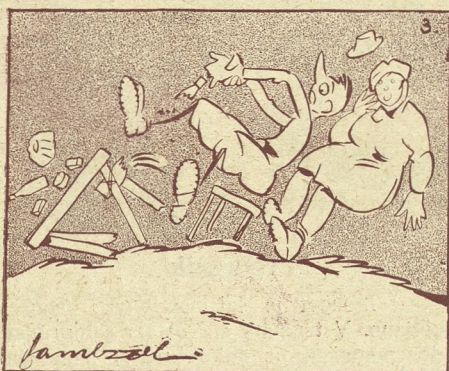
MICA IN MATIC NA IZLETU.

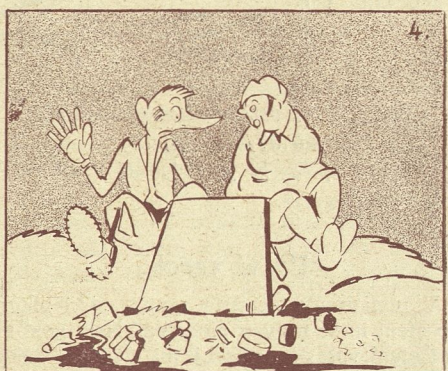
Na izlet Matiček z Mico
nesel sladko je potico.
Piva tudi ni pozabil,
ker za žejo ga bo rabil.
Že zamašek revček vleče,
Mica čaka in rezgeče.

Polna miza je slaščic...
Bridko mučt se Matic,
k mizi flašo salamensko
je privezal nazarensko,
a zamašek je od vruga,
ne premakne se ta zgaga.

Zdajci flaša se razbije,
pivo se po njem razlije
in Matic na tla omahne,
zraven Miciko še pahne.
Križem vse po tleh leži,
solnce se z neba reži.

Ves Matic je prebledel,
kar na tleh je obsedel.
Kakor Jera v pratiki
sladko-kislo se drži,
Mico gleda, v zrak zija,
kolne za Madžara dva.

Oslovsko gnezdo.

Digo: «Slišiš, Cigo, ali si že videl oslovsko gnezdo?»

Cigo: «Za boga, oslovsko gnezdo? Poznam kokošje, ptičje, mišje gnezdo, toda oslovsko...»

Digo: «Poslušaj. Ko zjutraj vstaneš s postelje, poglej nazaj vanjo: to je oslovsko gnezdo!»

Cigo: «Razumem!»

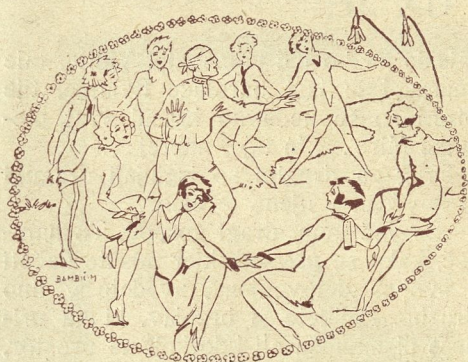
Cigo skoro sreča tovariša Miga in da preizkusi učinek šale, reče: «Čuj, Migo, ali si že videl oslovsko gnezdo?»

Migo: «Oslovsko gnezdo? Poznam mišje, ptičje gnezdo, a oslovsko...»

Cigo: «No, poslušaj, zjutraj vstanem, pogledam nazaj v posteljo, pa vidim oslovsko gnezdo...»

Kakadukalo.

SLEPE MIŠI.

*Marko tava, Marko išče
kakor zrna malo pišče:
Zoro vjeti on želi.
Kolo se okrog vrti...*

*Drobna srca trepetajo,
vse prešerno se hahljajo,
vsaka k Marku hrepeni.
Kolo se okrog vrti...*

*Niso v pustu ga dobile,
Zdaj bi rade ga vlovile.
Pomlad se povsod budi...
Kolo se okrog vrti...*

*Marko čaka in posluša,
Zoro izslediti skuša.
Zora kakor grob molči.
Kolo se okrog vrti...*

*Zdajci glasek njen zapoje,
že je stegnil roke svoje,
kuštrave lase drži...
Kolo več se ne vrti...*

RAZKAČENI ZAJEC.

Boltarjev Janez si je obesil na ramo nabasano flinto in jo mahnil nad požrešne zajčje cigane. «Primaruha,» je pljunil, «jaz jim bom že pokazal!»

Od travnika jo je brisal čez hosto in obstal na svojem zelniku. Imel je Janez tam velikanske glave, a skoro vse objedene od dolgopetih zajcev. Pa je Janez takrat hitro poiskal najlepšo in največjo glavo ter se vlegel za njo. Nase je nametal listja in trave: bil je popolnoma skrit. Da bi mu ne bilo treba

glave vedno dvigati in gledati preko te zelene barikade, je zvrtil vanjo dve luknji, potem pa še eno, skozi katero je hitro porinil cev svojega pihavnika.

Janez čaka, čaka, gleda skozi eno, gleda skozi drugo luknjo, a dolgouhca, ki mu je bil vedno objedal najlepše glave, ni hotelo biti.

Naenkrat pa, Janez je baš praskal pihavnik po hrbtu, je v listju nekaj zašumelo. Janez je pogledal skozi luknjo, zadržal sapo in se potuhnil. Joj, velikanski zajec! Takega še ni videl v življenju. Dolgouhec je gledal, momljal in mrdal, potem pa jo je kar hitro mahnil k najlepši glavi, ne da bi opazil skritega Janeza za njo. Janez je napenjal petelina, zajec pa je poskočil in že sedel na vrhu glave.

«Križana mast», je zaklel tiho Janez in premišljal, kako bi dobil puško iz luknje.

Zajec je modro glodal slastno zelenjavo in ščegetal Janeza z repkom po laseh.

«Naj bo, kar hoče», je sklenil Janez v zadregi in zgrabil z vso silo zajca za rep. Zajec se je obrnil in zasadil Janezu kremplje v obraz. Joj, to je bila bitka! Janez se je otepal z drugo roklo, a razjarjeni zajec se je branil z vso silo in hotel na vsak način osvoboditi svoj že itak kratki rep.

Janezu je že zalivala kri oči, še enkrat je poizkusil ukrotiti divjaka, a zaman. Razkačeni zajec je praskal in praskal po njegovem licu, tako da je Janez spustil preklicani rep in jo ubral kakor vrag proti hosti.

Zajec jo za njim ni mahnil, le pihavnik je pogledal pod seboj, potem pa je smuknil, a vruga, skočil je med jermen, puška se je potegnila za njim in takrat je počilo.

Ogenj, dim! Zajec se je od strahu kar sesedel, potem pa se je pognal v dir, kolikor so ga noge nesle.

«Joj,» je poskočil v hosti Janez, «ni vrag, da še za menoj strelja!» Ubral jo je ves zbeغان v drugo stran, pa vrag vedi, tam za malim grmom sta oba spet trčila skupa. Janez ga je hitro pogledal, če ima puško s seboj, potem si je oddahnil, in oba sta jo zadovoljna, da sta ostala živa, ubrala vsak v svojo smer.

A d a m M.

UKANILA GA JE

«Konzul Emil Kljucar,» je večkrat zaklical vratar luksuznega hotela v znamenem letovišču v polno jedilnico.

Šele po tretjem klicu se je pojavil izza mize mlad eleganten gospod in prevzel brzojavko, ki mu jo je prinesel vratar.

Čeprav je gospod konzul videl, da ga pogledi lepih dam prijetno ocenjujejo, se ni brigal za to, nego je odprl brzojavko, jo prečital, plačal in odšel.

Emil je bil kavalir skozi in skozi, z monoklom in v fraku. Bil je zadovoljen z učinkom, ki ga je napravil na damstvo v jedilnici. Da je bil zadovoljen, je izdal nasmešek, ki mu je krožil okrog usten.

Toda ta nasmešek je izginil, čim je stopil v svoje stanovanje in privil električno luč.

Sredi njegove razkošne sobe je stala dama. Mlada, lepa, elegantna dama s prekrižanimi rokami! Na mizi je ležal njegov ročni kovčeg odprt in luč žarnice se je čarobno odbijala v blesku briljantov in biserov.

Konzulov monokel je padel na tla in se razbil.

Istočasno se je lepa dama približala Emilu in dvignila roke. Emil je videl dve divni goli roki z belimi prstki, med katerimi se je nahajala mala blesteča igračka, ki ni bila nič drugega nego revolver.

«Nikakih neumnosti, gospod konzul!» je dejala dama. «Roke v zrak! Ne ganite se! Vaše igre je konec!»

«Gospodična Zora!» je zajecjal Emil in dvignil roke v zrak. Odločna gesta lepe ženske glave mu je točno potrdila, da se ni zmotil. To je ona ljubezniva dama, ki se je z njo zabaval pred dvema mesecema v vlakcu, ko se je peljal na letovišče.

«Že dva meseca Vas zasledujem. Da se mi je šele danes posrečilo, izslediti Vas, se imate zahvaliti pretkanosti, s katero menjavate kraje svojega delovanja. Vašega pustolovstva je konec. Sedaj boste imeli dovolj časa za snovanje novih pustolovščin in vlomov.»

Konzul je zavzdihnil in zaklel. Dama se na to ni ozirala, nego je nadaljevala: «Opozarjati Vas pa moram, da Vam

tajenje ne bo nič pomagalo. Vidite, tale smaragd je last baronice Evlalije, tile biseri so še nedavno krasili vrat plesalke Mire... In tako naprej...»

Drug za drugim so izginjali dragulji iz kovčega v njeno torbico.

«Še več vem, dragi gospod. To namreč, kako se povsod, kjer mislite začeti s svojim 'delovanjem', uvedete v fine družbo. Pošljete si brzojav, ki ga prinese pismonoša ali kdorkoli na prostor, kjer je zbrana boljša družba. Tam Vas kličejo enkrat, dvakrat, trikrat, in šele tretjič se oglasite. Tako Vas in Vaš blesteč naslov vsi spoznajo. Končno pa tudi vem, da ste le krojaški pomočnik in ne konzul, se razume. Vaše ime je Tone Klobasa.»

Možak je zaklel, da se je kar zabliskalo.

«Ali me boste aretirali?»

«Nepotrebno vprašanje. Kaj morda dvomite?»

Blazna misel je naenkrat spreletela Toneta. «Ali bi mi dovolili, da vsaj slečem ta frak? V fraku ne bi šel rad...»

«Razumem, razumem. Dam Vam pet minut časa, toda ne pozabite, da bi eventualni beg Vaš položaj le poslabšal. Hotel je obkrožen s stražniki.»

Tone se je podal, na videz udan v usodo, v stransko sobo. Čim je prišel vanjo, je odprl vrata na balkon in splezal v največji nevarnosti po žlebnici cevi tiho na tla. Bila je sicer črna noč, toda razsvetljava iz vrta za goste ga je dosegala.

Naenkrat so ga opazili nekateri gostje in pričeli kričati: «Držite ga, držite ga!»

Tone ni imel drugega izhoda, kakor da je šel zopet z največjo spretnostjo isto pot nazaj v svojo sobo.

Ko se je vrnil, je luč še gorela, toda dame ni bilo več v sobi. Ko je gledal okrog po sobi, kjer je bilo vse razmetano, je našel na mizi listek: «Dragi Tone Klobasa! Ti si mi hodil preveč v zelje in mi posvodi pred nosom odnašal najboljši plen. Zato sem se maščevala. Nisem, seveda, nikaka detektivka, nego tebi po imenu gotovo dobro znana vlomilka Tereza Smolovčeva...»

F r u m e n c i j.

«Vživanje pečene piške skrajša življenje, draga Emica.»
 «Jaz si jo bom naročila, makar takoj poginem.»
 «Brez strahu! Saj ga ne skrajša Vam, nego piški...»

Bližajoča se starost.

«Koliko bo stara?» je vprašal gospod in pokazal na neko ne mlado in ne staro damo.

«Natančno ne vem. Gotovo pa ni več mlada, ker ji že pričenjajo govoriti: „Kako mladi ste še videti!“»

Ribje olje.

Gospod zdravnik predpiše otroku ribje olje.

«Toda, gospod doktor,» vzdihne mamica, «ribje olje je tako nemoderno.»

«Milostiva gospa,» reče zdravnik, «otroci so tudi nemoderni.»

Nemogoča sveča.

Prvi voznik (kolne, psuje in moli): «Bog mi daj zvleči ta voz še preko tega klanca; če srečno pripeljem, kupim svetemu Ahaciju svečo, veliko ko žrd.»

Drugi voznik: «He, take sveče pa že ne boš mogel darovati!»

Prvi voznik: «Molči! Samo da zvlečemo voz gor, potem bom že lahko obračunal s svetnikom...»
 Kakadukalo.

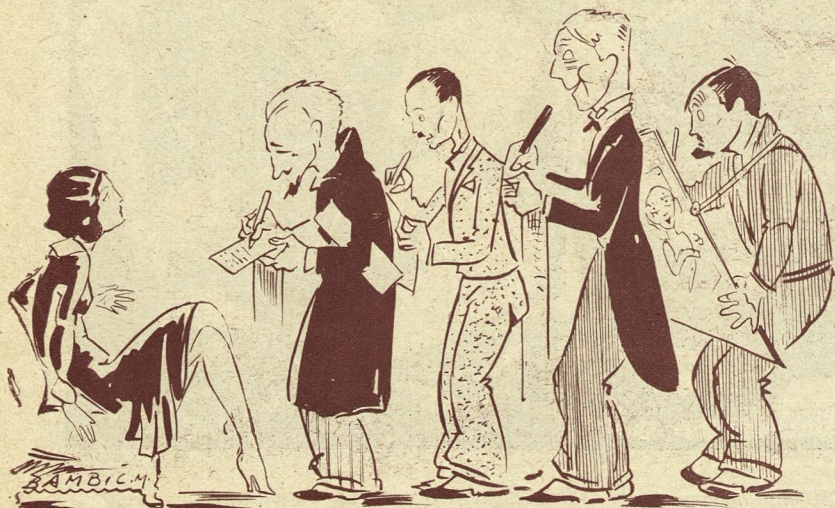
V šoli.

Učitelj: «Anica, če ne boš pridna, te bom zaprl v kurnik.»

Anica (jezna): «Toda, gospod učitelj, jaz ne bom nesla jajc.»

Obleganje Ite Rine

Veliko noč v Ljubljano Ita Rina
je praznovat prispela iz Berlina.
Ah, far niente čedna je zadeva,
prav zdravo je, če človek spet sameva.
Ob gramofonu Ita je sanjala,
da v miru svoj oddih bô praznovala.

Žurnalistov nos
je hudiču kos!
Ta jo je odkril,
mir ji je ubil.
Žurnalisti, literati,
gladki in bradati,
zraven še slikarji,
sitni so komarji!
Noč in dan oblega
vražja jo zalega.

Ko zvečer spet zapusti jo roj,
stari mož pri rokah je takoj,
termometer gleda, odkimuje.
Ita slavo svojo obžaluje:
«O, zdravnik, odreši novinárjev,
pesnikov me in slikarjev!»

Filmska zvezda Ita Rina.

Pot v temino.

Mladi mož se spre z njo in svečano priseže, da je noče več videti. Kmalu nato mu pošlje ona naslednji klic na pomoč: «Dragi! Pridi k meni! Če do pol ena in dvajsetih ne boš v mojem stanovanju, bom sama nastopila pot v temino. To ti prisega tvoja Mira.»

V duši mladega moža se dvignejo strašne slutnje in mož ves prestrašen hiti k njej, da ne bi prišel prepozno.

Pri vežnih vratih jo sreča.

«Kam?» zahrope mladi mož.

«Kakor sem ti pisala» odvrne hladno Mira. «v kinematograf!»

Praznoverje.

Postopač: «Prosim vas, ali ste vi praznoverni?»

Trgovec: «Popolnoma nič.»

Postopač: «Potem mi pa posodite 13 stotakov!»

H.

SKRIVNOST RDEČEGA KROGA

Detektivski roman.

(XII. nadaljevanje.)

23.

Dosedanja vsebina: Policijski inšpektor Parr in privatni detektiv Yale brezuspešno zasledujeta tolpo Rdeči krog, ki izsiljuje s. pismi, označenimi z rdečim krogom, denar od bogatinov. Kdor ne plača, ga usmrte. Med drugimi sta bila umorjena veleposestnik James Beardmore in prekupčevalec Marl. Izsiljevalno pismo je prejel tudi veleposestnik Froyant, ki se je po dolgem oklevanju odločil, da plača. Zagonetni pojav lepe Talije Drummondove, tajnice pri Froyantu, ki je zaradi tatvine izgubila službo. Pristopila je k Rdečemu krogu, katerega neznani voditelj se je sestal z njo ponoči maskiran in ji je kmalu nato dobil službo v Brabazonovi banki. Brabazon je tudi član Rdečega kroga. Člani Rdečega kroga se med seboj ne poznajo, a tudi svojega vodje ne. Sin umorjenega Jamesa Beardmoreja, Jack, je zaljubljen v Talijo in ne verjame, da je Talija tatica in sleparka. Ko je propadla Brabazonova banka in je Brabazon pobegnil, je vzel privatni detektiv Yale Talijo v službo iz radevednosti, kaj tiči za tem dekletom. Froyant je najel Yaleja za svojo osebno obrambo pred skrivnostnim Rdečim krogom. Ko se je odločil, da plača Rdečemu krogu zahtevano vsoto, je dobil obvestilo, da mora denar izročiti Yaleju, v katerega pisarno bo prišel ponj odposlanec Rdečega kroga. Za to priliko je policijski inšpektor Parr dal obkrožiti poslopje Yalejeve pisarne s stražniki in je tudi sam čakal na prihod odposlanca. Ob določeni uri se je nahajal Yale v svoji pisarni, dočim sta Parr in Jack čakala v sobi poleg pisarne na odposlanca. Naenkrat je v Yalejevi sobi vse utihnilo in ko je Parr klical Yaleja, ni dobil odgovora. Zato je Parr vdrl v pisarno in našel Yaleja nezavestnega z uklenjenima rokama in s prtom čez obraz. V sobi se je začutil vonj kloroforma. Okno je bilo odprto in kuverta s Froyantovim denarjem je izginila.

Ženska v stenski omari.

Parr je strgal namočeni prt z obraza nezavestnega detektiva, na kar je ta odprl oči.

«Kaj je?» je vprašal detektiv Yale, a inšpektor Parr mu ni odgovoril, ker je bil zaposlen z odpiranjem okovov na rokah. Jack je medtem odstranil s tresočimi se rokami vezi z Yalejevih nog.

«Kaj se je zgodilo?» je vprašal ponovno Yale.

«To bi rad vedel tudi jaz», je menil Parr. «V kateri smeri so izginili zločinci?»

«Ne vem, ne spominjam se ničesar», je odgovoril Yale. «Ali so vrata zaprta?»

Jack je stekel k vratom. Bila so od znotraj zaklenjena. Tu niso pobegnili, toda okno je odprto. To je Parr že opazil, ko je stopil v sobo. Parr je pogledal skozi okno. Nikjer ni bilo videti kakšne lestve, po kateri edino bi mogli zbežati zločinci.

«Sedel sem na stolu,» je začel govoriti Yale, «ko je nenadoma vrgel nekdo preko mojega obraza prt in me čvrsto zgrabil. Preden sem mogel zakričati, sem moral izgubiti zavest.»

«Ali ste me slišali klicati?» je vprašal Parr.

«Ne.»

«Midva sva slišala šum,» je rekel Jack, «in ko vas je Parr vprašal, ali je vse v redu, ste vi odgovorili, da ste se samo spotaknili.»

«Tega nisem govoril jaz», je rekel Yale. «Ne spominjam se sploh na ničesar od trenutka, ko so mi vrgli prt čez obraz.»

Inšpektor Parr je stal ob oknu in ga motril. Ko se je obrnil, se je opazal na njegovem obrazu širok smeh.

«To je najspretnjša zadeva, ki sem jo kdaj doživel,» je rekel.

«Mislim, da ni tako spretna», je odgovoril Jack, ki je čutil, da se mu vrača nekaj njegove stare antipatije proti Parru.

«Rečem vam, da je zločin izvršen zelo spretno», je trdovratno ponovil Parr. «Sedaj grem dol, da povprašam policijske uslužbenec, ki stoje v vhodni dvorani na straži, ali so kaj videli.»

Toda ti so mu mogli povedati le to, da je poslopje v kritičnem času zapustil poštni uslužbenec.

Parr se je vrnil zopet gor k Yaleju.

«Denar je, seveda, izginil», je menil. «Drugega ne moremo storiti kakor javiti dogodek policijskemu prezidiju.»

«V tem primeru sem kriv jaz, da nisimo dobili zločincev», je rekel Yale. «Zato vas pri policijskem prezidiju ne bodo smeli grajati, gospod Parr. Rač bi uganil, kako so zločinci prišli k temu oknu in kako se jim je posrečil» priti do mene brez šuma.»

«Ali je bil vaš hrbet obrnjen proti oknu?» je vprašal Parr.

Yale je odkimal.

«Torej ste imel hrbet obrnjen proti peči?»

«Od tam niso mogli priti», je rekel Yale. «To mi je največja uganka, večja kakor osebnost Rdečega kroga... To moram povedati Froyantu. Dobro bi bilo, da greste z menoj in mi daste moralno oporo. Froyant bo besen, ko bo izvedel, da so njegovi tisočaki šli z zločinci.»

Parr in Yale sta skupno zapustila pisarno. Yale je zaprl oboja vrata in vtaknil ključ v žep.

Beseda besnost je premil izraz za mrzlično blaznost, ki se je lotila Froyanta, ko so ga obvestili o dogodku.

«Rekli ste mi, prav za prav ste mi obljubili, da bom dobil denar nazaj,» je rjovel, «in sedaj mi poveste to. Kje ste bili, gospod Parr?»

«Poleg sem stal,» je odvrnil inšpektor, «in vse, kar je povedal Yale, je resnica.»

Nenadoma pa se je plegla Froyantova jeza.

«Dobro,» je rekel, «pomoči ni nikake. Rdeči krog ima denar, in to je konec zgodbe. Gospod Yale, prosim vas, da mi pošljete račun.»

S temi kratkimi besedami je odslovil Froyant Parra in Yaleja. Moža sta se zopet sestala z Jackom, ki ju je čakal na cesti.

«Čudno je, da se je Froyant tako nenadoma pomiril», je dejal Parr.

V trenutku, ko je Froyant tako nenadoma spremenil svoje obnašanje, je dozorela v njegovi glavi velika misel, strašen sum.

«Da mi boste tudi vi dali malo moralne opore,» je nadaljeval Parr na cesti, «boste šli sedaj z menoj na policijo in boste vi tam povedali komisarju, kaj se je zgodilo. Meni morda ne bi verjeli.»

*

Yalejeva pisarna je bila mirna in zapuščena. Deset minut je poteklo, odkar je utihnil šum lifta. Tedaj se je nenadoma zaslišalo škripanje. Počasi so se odprla vrata velike stenske omare, ki je stala v kotu Yalejeve pisarne, in iz omare je stopila Talija Drummondova. Zaprla je vrata za seboj in zamišljena za trenutek gledala po sobi. Potem je vzela iz torbice ključ, odprla vrata, ki so vodila na hodnik, šla ven ter vrata zopet zaklenila.

Na skrajnem koncu hodnika so bile stopnice, ki so vodile k stanovanju hišnika v najvišjem nadstropju. Talija se ni poslužila lifta, nego je šla po teh stopnicah dol, prišla na dvorišče ter se pomešala med pasante.

24.

10.000 funtov nagrade.

«Banka združenih trgovcev je pooblaščen, da izplača 10.000 funtov za podatke, ki bi dovedli do aretacije in obsodbe voditelja tako zvanega Rdečega kroga. Razen tega se zavezuje notranji minister, da ne bo kaznovan noben član Rdečega kroga, ki nima na vesti kakega umora in ki bi omogočil aretacijo ter obsodbo vodilne osebe Rdečega kroga.»

Lepaki gornje vsebine so se videli na vseh plakatnih tablah, v oknih pošt-nih uradov in na črnih deskah vseh stražnic.

Yale je čital ta razglas na poti v pisarno in je ugibal, kako bo vplival razglas na člane Rdečega kroga.

Talija je opazila razglas iz omnibusa, ko je ta obstal pred neko plakatno tablo. Poseben učinek je imel lepak na Froyanta. Ko je Froyant čital razglas, je dobil njegov obraz lepo barvo in v njegovih očeh je zagorel blesk, ki ga je napravil skoro mladostnega. Tudi on je bil na poti v pisarno, pa se je takoj vrnil domov in vzel iz miznega predala v svoji delovni sobi dolgo listo, na kateri so bile označene številke bankovcev, katere mu je odvezel Rdeči krog.

Froyant je prepisal številke, vtaknil prepis v kuverto in naslovil pismo na odvetniško pisarno Heggitt, ki se je specializirala na iskanje izgubljenih in ukradenih predmetov. Pismo je vrgel Froyant sam v poštni nabiralnik.

Naslednjega dne je že prišel Heggitt, šef pisarne, mal mož, ki je slovel po svoji spretnosti.

«Vaše obvestilo sem prejel, gospod Froyant,» je dejal mali odvetnik, «in vam lahko že sedaj rečem, da nobeden teh bankovcev ne bo šel navadne poti. Največji prikrivalec prislepljenega in ukradenega denarja je pobegnil.»

«Kdo je bil to?»

«Brabazon», se je glasil presenetljiv odgovor.

«Ali mislite morda Brabazona od Brabazonove banke?»

«Da», je pritrdil Heggitt. «Mislim, da je Brabazon imel večji promet z ukradenim denarjem kakor kdorkoli v Londonu. Ker je imel velike poslovne zveze z inozemstvom, je lahko spravljal nepošteni denar v promet, ne da bi mu mogli do živega. Mi smo to vedeli, to se pravi samo sumili. Če bi točno vedeli, bi ga seveda izročili sodišču. Vaš denar bo zelo težko najti. Vi pravite, da ga vam je izsilil Rdeči krog?»

«Ali poznate Rdeči krog?» je vprašal Froyant hitro.

Odvetnik je odkimal.

«Z Rdečim krogom še nisem imel opravka. Vem pa, da so njegovi člani sami pretkanci. Mogoče je, da je Brabazon vedoma ali nevedoma delal zanje. Sedaj bo zelo težavno, spraviti bankovce v promet, kajti novega prikrivalci Rdeči krog ne bo lahko dobil. Kaj naj storim, ako pridem na sled kak-

šnemu vašemu bankovcu in najdem moža, ki ga je imel?»

«Potem mi to takoj sporočite,» je dejal Froyant, «a samo meni. Veste, to je zadeva, pri kateri gre za moje življenje, zakaj če lučajno izve Rdeči krog, da skušam najti svoj denar, mi bo trda predla.»

Odvetnik je prikimal.

Rdeči krog ga je dozdevno zanimal, kajti obstal je pri tej snovi in stavljajl svojemu klientu razna vprašanja, ne da bi Froyant opazil, da skuša Heggitt čim več izvleči iz njega.

«Ali ste poznali Feliksa Marla?» je vprašal Heggitt. «Eden naših klientov je obtožen, da je vlomil v njegovo stanovanje. To je Flush Barnet. Gotovo ga poznate.»

O Barnetu ni Froyant slišal še ničesar, pač pa je, seveda, poznal Marla.

«Poznam Marla. Zakaj vprašate?»

Odvetnik se je smehljajl.

«Čuden človek. Bil je član drhali, ki je sleparila francoske banke. Mislim, da še ne veste tega. Njegov odvetnik je bil danes pri meni. Pojavila se je neka dama z imenom Marlova, ki terjaja Marlovo premoženje zase. Ta mi je pripovedovala vsa zgodbo. Feliks Marl in mož z imenom Lightman sta si napravila v Franciji premoženje, preden so ju zalotili. Marl bi moral biti usmrčen, a je ušel smrtni kazni, ker je bil glavna priča. Lightman je prišel pod nož, kolikor mi je znano.»

25.

Stanovalec hiše ob reki.

Brabazon je sedel v enem podstrešnih prostorov hiše ob reki in je jedel velik kos kruha s sirom. Bil je še vedno v fraku, v katerega je bil slučajno oblečen, ko je prejel svarilo. Njegova bela srajca je postala siva od umazanosti, ovratnika ni imel. Zaraščen obraz je napravljajl iz Brabazona še klavrnejšo prikazen.

Enotedensko bivanje v tem skrivališču brez občeovanja z ljudmi ter zavest, da ga zasleduje policija in da ga čaka, če ga dobe, dolgotrajna ječa, sta strla njegove pravilne poteze. K temu je prišel še strah hišne preiskave.

Skril se je bil za neka vrata, ko si je detektiv ogledoval prostore. Spomin na obiski Derricka Yaleja mu je bil zelo neprijeten.

Sedel je na stari stol, ki ga je našel v hiši. Mož, ki ga je takrat posvaril, da je lahko pravočasno zbežal, bo kmalu prišel ter mu prinesel novih živil, ki mu že pohajajo. Brabazon je strmел pred sebe, ko je zaslišal, da je doli zarožljaj ključ v ključavnicu in so se vrata odprla. Skočil je po koncu in je že slišal grmeči glas tujca.

«Pridite dol», je dejal glas in Brabazon je ubogal.

Prišel je po trhlih stopnicah dol.

«Ostanite, kjer ste», je rekel glas. «Prinesel sem vam nekaj živil in obleko. Obrijte se, da ne bo vaša zunanost tako nedostojna.»

«Kam naj grem?» je vprašal Brabazon.

«Jaz sem vam priskrbel za parnik, ki se bo odpeljal jutri z ladjedelnice Viktorije v Novo Zelandijo, vozni listek. Svoj potni list in vozni listek boste našli v ročni torbici. Poslušajte zdaj! Brke si pustite, obrijte pa si obrvi. Obrvi so na vašem obrazu najznačilnejši znak, po katerem bi vas spoznali.»

Brabazon se je čudil, kdaj ga je ta mož mogel videti. Mehanično je dvignil roko k obrvim in je v duhu pritrđil skrivnostnemu posetniku.

«Denarja vam nisem prinesel», je nadaljeval glas. «Vi imate 60.000 funtov od Marla — vi ste zaključili njegov konto in ponaredili njegov podpis v pričakovanju, da bom jaz z Marlom obračunal — kakor sem tudi storil.»

«Kdo ste?» je vprašal Brabazon.

«Jaz sem Rdeči krog», s je glasil odgovor. «Zakaj me to vprašujete. Vi ste vendar že z menoj govorili.»

«Da, seveda,» je mrmral Brabazon. «Bivanje v tej hiši me napravlja neumnega. Kdaj lahko zapustim to hišo?»

«Jutri. Počakajte, da se bo stemnilo. Vaša ladja bo odplovila naslednjega dne, vendar lahko greste že jutri zvečer na ladjo.»

«Vi boste ladjo opazovali», je jecljal Brabazon. «Ali mislite, da ni nevarno?»

«Za vas ni nevarnosti», je bil odgovor. «Dajte mi svoj denar.»

«Moj denar?» se je začudil bankir in obledel.

«Dajte mi svoj denar!» Glas v temi je zvenel usode polno in tresoč se je ubogal Brabazon. Dva velika svežnja sta se preselila v orokavičeno roko obiskovalca, potem je Brabazon slišal govoriti: «Vzemite to!»

«To» je bil mnogo manjši sveženi bankovcev in občutljivi prsti bankirjevi so takoj ugotovili, da so bili bankovci novi.

«Te boste lahko spravili v promet, ko boste v inozemstvu», je dejal tujec.

«Ali ne bi mogel iti že drevi proč od tukaj?» Brabazonovi zobje so šklepetali. «Ta hiša me napravlja blaznega.»

Rdeči krog je dozdevno razmišljaj, kajti molčal je precej časa, preden je odgovoril.

«Ako hočete,» je rekel, «toda pomisliti morate, da se podajate v nevarnost. Vrnite se sedaj zopet gor v vaše bivališče!»

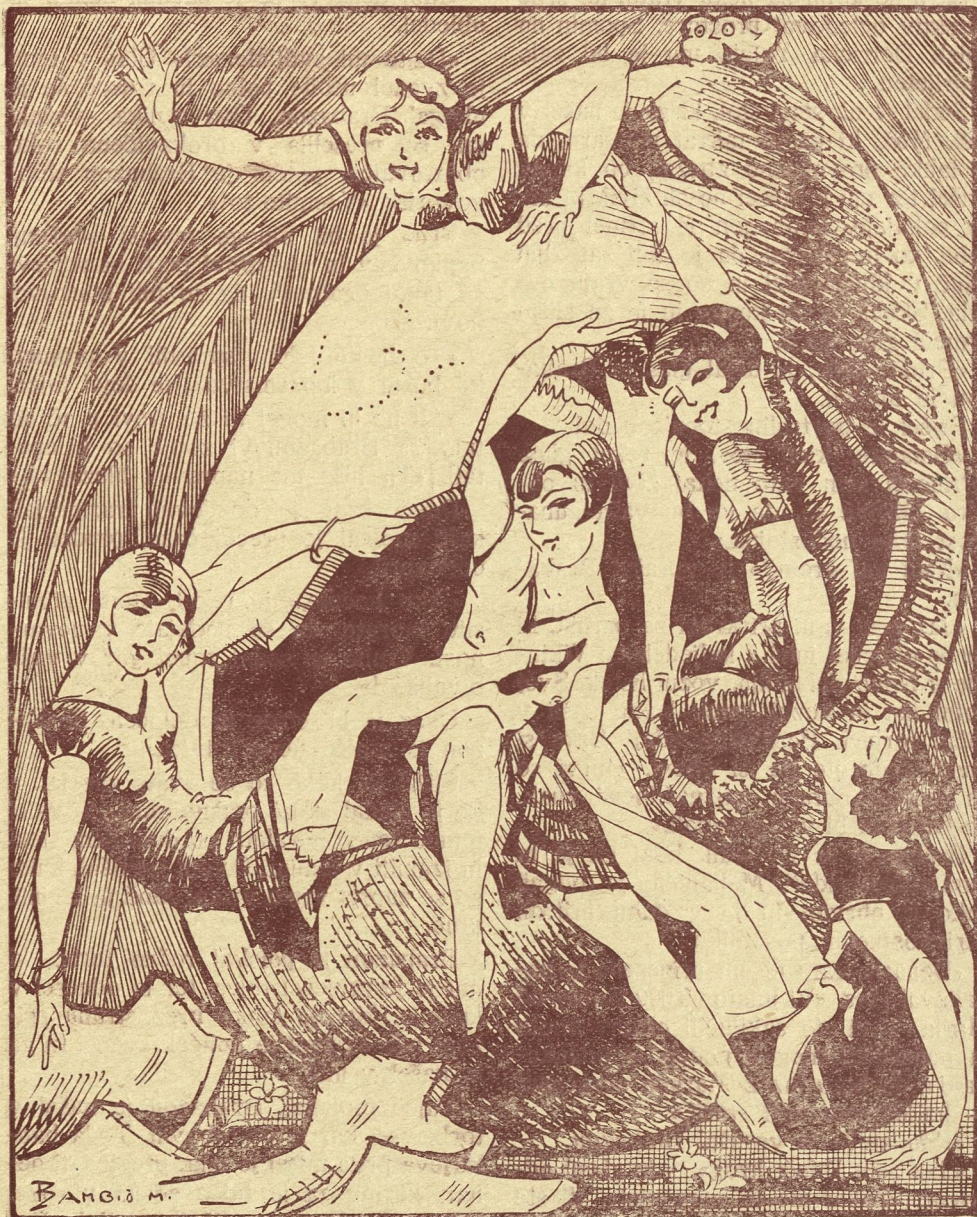
Ukaz je bil strog in določen. Brabazon je molče ubogal tujca.

Slišal je, kako so se vrata zaprla, in ko je gledal skozi prašno okno, je videl temno senco korakati po dvoriščni stezi in izginiti v temini. Potem je slišal, kako so se zaprla vrtna vrata. Mož je izginil proč.

Brabazon je poiskal ročno torbo, ki mu jo je prinesel tujec, ter jo odnesel v kuhinjo, kjer je lahko brez strahu prižgal luč. Prižgal je konček sveče, ki ga je našel v hiši.

Tujec ni lagal, Brabazon je našel v torbi vse, kar je potreboval. Toda bankirjeva prva misel je bila, pregledati denar, ki mu ga je tujec stisnil v roke. Bili so bankovci različnih serij in števil. Njegovi lastni so bili od ene serije in tudi novi. Brabazon je uganil povod, zakaj mu je tujec izročil te bankovce. Rdeči krog jih je izsilil od nekoga in zahteval, da ne smejo biti njihove številke po vrstnem redu. Odložil je denar in se začel oblačiti. (Dalje.)

Poravnajte naročnino!

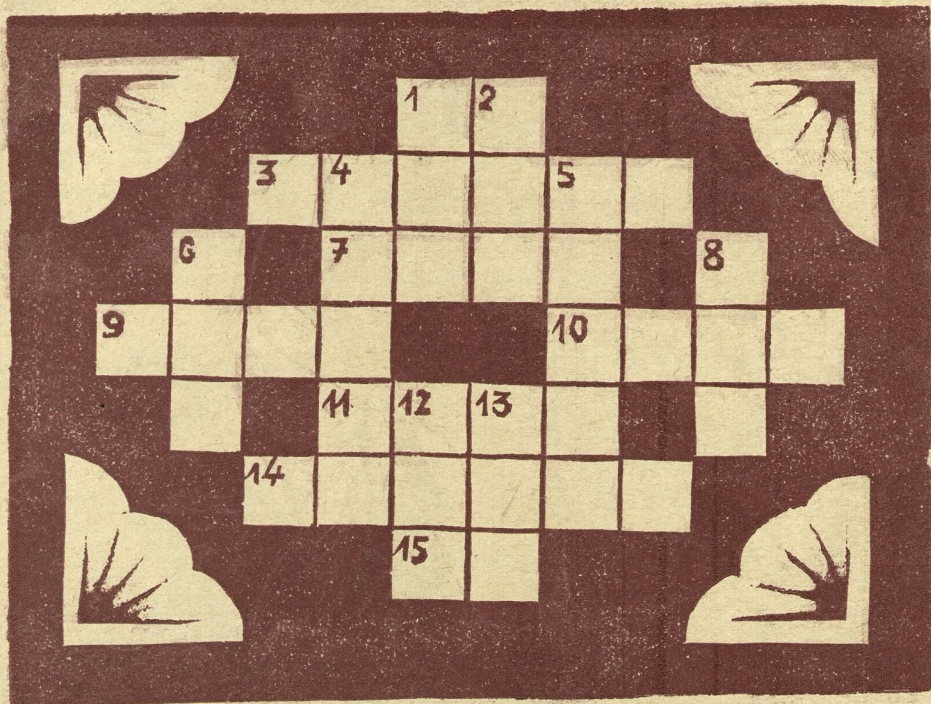

Za deklīče so fantiči,
za fantiče pa deklīči
vedno piruhi najslafši,
ki imajo jih najrafši.

Zdaj pomladi, ko se kri
vsa v človeku prerodi,
kdo tak piruh bi zavrnil
in se kisto proč obrnil!

Evo, piruh za fantiče,
nimam, žal, ga za deklīče!
Fantov risal ni slikar:
kaj so njemu fantje mar!

Klemen.

Vodoravno: 1 kratici pri podpisih, 3 ženska v letih, 7 deli gledališke igre (množina), 9 ptica roparica, 10 predmet za čiščenje moke, 11 pevski glas (množina), 14 zdravilna rastlina, 15 kratici pri naslovih.

Navpično: 1 poljski cvet, 2 predmet za pokrivanje, 4 del duhovniške obleke, 5 sestavni del zraka, 6 otok v Jadranskem morju, 8 pridejano si ime sedaj v Ljubljani za-

časno se nahajajoče filmske igralko, 12 kratice za neko sportno organizacijo, 13 staro-rimsko ime.

*

Rešitev zadnje križanke. Vodoravno: 2 kokoš, 6 Indijanka, 9 gvardijan, 11 Ungar.

— **Navpično:** 1 tri, 3 omikron, 4 omarica, 5 tla, 7 nov, 8 kra, 9 god, 10 nit.

Brzjavki.

Zena je sama doma, ker je mož odsoten v nekem daljnem kraju. Nekega dne brzjavljiva žena možu, da je porodila: «Bila sem bolana — dobila sem fanta — zdaj sem zdrava. Urška.»

Mož se je v odsotnosti žene zagledal v mlado dekle. Na brzjavko žene odgovori: «Bil sem zdrav — dobil sem dekle — zdaj sem bolan. Gašper.» H.

Praktičen mož.

Otroci so navajeni na darila, zato tudi na Veliko noč ne sme manjkati piruhov. Gašper je pameten mož in zato kupi za ženo konserve, ki jih ima on tako rad, za otroke gramofon, ki si ga je že dolgo časa želel, za služkinjo pa svilen perilo. Gašper je vsestransko praktičen mož...

Jajce.

Digo: «Čuj, Cigo, ali veš, kaj je to: ko vržem v zrak je belo, ko pade dol, je rumeno?»

Cigo: «Ne vem.»

Digo: «No, to je jajce!»

Cigo: «Aha, zdaj pa že vem.»

Cigo sreča kmalu nato tovariša Miga in da preizkusi učinek šale, reče: «Čuj, Migo, ali veš, kaj je to: ko vržem v zrak je belo, a ko pade dol je — jajce?» Kakadukalo.

Dota.

Tast: «Ta je pa lepa! Kakor čujem, si pognal vso doto moje hčerke. Kaj si jo vrgel v vodo?»

Zet: «Točno! Vrgel sem jo v vodo — namreč kolinsko in v podobne zadeve tvoje hčerke...»

ZMAGOVITI POHOD VESNE.

*Vesna čez zemljó hiti,
stresa cvet na vse strani.
Kjer zemljó še snežek krije,
ona z ного ga pobije.*

*Ko odmakne spet nogó,
cvetke tamkaj že cvetó.
Tik ob griču mož sneženi
plah po rjuhi zre zeleni.*

Financarska.

Financarjem je točno določeno, koliko ur službe morajo napraviti mesečno. Novega pripravnika, kateremu je proti koncu meseca manjkalo še nekaj službenih ur, je poslal starešina oddelka v službo. Baš v tistem času je nastala huda ploha in pripravnik je šel vedrit pod most. Nenadno pride na inšpekcijo nadzornik ter najde pripravnika pod mostom.

«Kaj pa počenjate tu pod mostom?» vpraša nadzornik.

«Gospod nadzornik, ure delam!» se odreže pripravnik. Kakadukalo.

*V groznem strahu bridko plaka,
v smrtinem potu se namaka.
Konec je njegove slave:
gre življenje iz narave.*

*Vesna nanj je priplesála
in ga s cvetjem obmetala.
Malo vanj je dihnila,
pa ga proč je pihnila.*

Smešnica.

«Pravkar sem se spomnil na neko smešnico. Morda sem ti jo že povedal.»

«Ali je smešnica dobra?»

«Prav dobra!»

«Potem mi je še nisi povedal.»

Drugače je.

«Včasih, ko ležim v postelji in sveti mesec skozi okno, vidim vse preproge žive.»

«To so slabi živci.»

«Ne, jaz mislim, da so samo stenice...»